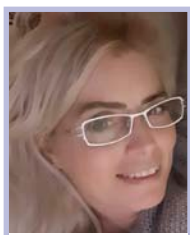

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

■ Školení o pojištění	str. 2
■ Odbory a ekonomika	str. 3
■ NeRV Informuje	str. 6
■ BOZP	str. 7
■ Na kafičku... (rozhovor)	str. 8
■ SON	str. 10
■ O zdraví...	str. 11
■ Zachováváme tradice	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

OSŽ NEZAPOMÍNÁ ANI NA SENIORY V ZÁKLADNÍCH ORGANIZACÍCH OSŽ

Připravila (včetně foto):
Daniela Houdková

Na úterý 5. března připadlo jednání Představenstva OSŽ, které zahájil předseda OSŽ **Mgr. Martin Malý**. Po úvodní kontrole úkolů přednesl JUDr. Petr Večeř – vedoucí sociálně-právního oddělení OSŽ-Ústředí – žádosti o přiznání dávky z Podpůrného fondu OSŽ a žádosti o přiznání právní

pomoci zastoupením v řízení před soudem, které byly jednomyslně schváleny.

Během jednání bylo dále schváleno čerpání rozpočtu OSŽ za loňský rok a také návrh rozpočtu OSŽ na rok 2024, které budou následně předloženy na příštím Ústředí OSŽ včetně návrhu na příspěvek pro seniory v základních organizacích, které řádně odeslaly nahlášení stavu členů OSŽ do elektronické databáze. Členové Představenstva OSŽ se rozhodli, že tímto krokem podpoří základní organizace a jejich členy z řad seniorů.

Předsedkyně Nedrážního republikového výboru **Bc. Renata Dousková** poskytla informace o probíhající rekonstrukci pražské nemocnice Italská. U Dopravního zdravotnictví stále probíhají Aktivy ke kolektivní smlouvě.

Poté ještě informovala o stavu u společnosti Skanska, kde na rozdíl od OHLA ŽS, a.s., není nasmlouvaný dostatek větších zakázek.

Majitelé ze společnosti Wagon Lostr se stále ještě i po opakované urgenci ze strany OSŽ nevyjádřili k návrhu podnikové kolektivní smlouvy předložené odbory. Podpis zaměstnavatele na tomto materiálu stále chybí.

V průběhu jednání se Představenstvo OSŽ krátce věnovalo také aktuální situaci u slovenských kolegů a vyjádřilo jednohlasně podporu aktivitám OSŽ za zlepšení neuspokojivé situace na slovenské železnici zasláním podpůrného dopisu (*informaci najdete na www.osz.org*).

Vedoucí MO OSŽ **Ing. Ondřej Šmehlík** mimo jiné představil aktuální podobu portálu Rail-sport, kde si každý sportovec či organizátor najde plánované sportovní akce.

STALO SE:

► Soutěž Adapterra Awards oceňuje projekty bojující proti suchu, přehřívání měst v letních vedrech či důsledkům přívalových srážek. Realizované projekty se mohou do 6. ročníku soutěže přihlásit do 15. března

► Terapeutické programy budou v ČR probíhat po 1. dubnu, kdy vstupuje platnost příslušná část zákona 361 – řidiči se zákazem řízení jde na 5 sezení po 4 hodinách s psychologem, během kterých se společně s dalšími provinilci bude věnovat snaze změnit chování a náhled na páchání přestupků v silničním provozu

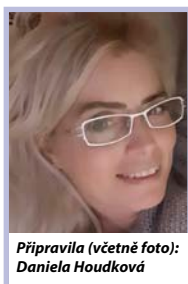
► Správa železnic patří mezi největší distributory elektřiny a plynu. Už vybrala dodavatele pro příští rok – byla vybrána společnost Powertica Energie

► Ministerstvo dopravy spustilo nový informační systém, skrze který si dopravci mohou zažádat o povolení nadrozměrné přepravy elektronicky – díky elektronizaci úkonů je proces povolování zvláštního užívání pozemních komunikací nadrozměrnými vozidly významně efektivnější, jednodušší a rychlejší

► Jsou vyhlášeny **Železničářské hry 2024!** Proto s přihlášenkou neváhejte – tím spíše, že v tomto formátu je soutěž letos už naposledy. Zúčastnit se může až 35 smíšených družstev. Přihlášky jsou na olympiada@osmb.cz. Pořádá ZO OSŽ Mladá Boleslav, najdete na www.osmb.cz

Paniku stranou – není nutno rušit penzijní připojištění

...ALE PŘÍJEMCI STAROBNÍHO DŮCHODU PŘIJDOU O STÁTNÍ PŘÍSPĚVEK

Připravila (včetně foto):
Daniela Houdková

V posledních měsících je stále probírána nová důchodová reforma a s tím je spojené i penzijní připojištění. Na základě vysokého zájmu členů OSŽ připravila předsedkyně Nedrážního republikového výboru Bc. Renata Dousková přednášku společně s Ing. Markem

Zubříckým z Generali penzijní společnosti, a.s. (na snímku vlevo), který informoval přítomné o legislativních změnách.

Mezi hlavními body důchodové reformy je, že se uvažuje o plovoucím důchodovém věku. Odchod do předčasného důchodu bude minimální.

NOVELA 2024 – Změna zákona o dani z příjmu:

maximální limit snížení daňového základu až 48 000,- Kč,
60let / 120 měsíců spoření.

Na maximální statní podporu se má spořit od 7/2024 1700,- Kč, dostane 340 Kč měsíčně od státu.

U smluv uzavřených v roce 2024 je po splnění podmínky možný jednorázový výběr bez zdanění příspěvku od zaměstnavatele. U starších smluv je příspěvek zaměstnavatele při jednorázovém výběru daněn 15 % daní, v případě tříleté renty je daň pouze z výnosů a v případě 10leté renty je daň odpuštěna.

Vhodné v tomto období je předelat smlouvy uzavřené před rokem 2023 na podmínky 2024. Spořicí historii si klient nese s sebou.

Pokud se klient chystá vybírat peníze až za cca deset let a více, je vhodnější smlouvy předelat na doplňkové penzijní spoření. Původní smlouvu lze zamrazit a u toho si uzavřít smlouvu s novými podmínkami. V tomto případě je možnost mít dvě penzijka.

Klient také může přestoupit k jiné penzijní pojišťovně, ale pokud je klient u stávající míň než pět let, tak zaplatí jednorázový poplatek 800,- Kč.

U tzv. dětských smluv, které jdou sjednat od narození, je možné vybrat 1/3 vlastních prostředků bez ztráty státních příspěvků v osmnácti letech v případě doby spoření deseti let. Nově se doba výběru mění na 24 měsíců od dovršení osmnácti let.

Státní příspěvky pro penzisty – od 1. ledna 2024 nepobírají ti, kteří mají přiznaný starobní důchod, státní podporu.

Odpočet z daňového základu je tedy pro pracující penzisty od 1 koruny vkladu do penzijního spoření.

Změnu výše platby na penzijní spoření je nutné hlásit penzijní společnosti, aby byla připsána správná výše statní podpory.

U starších smluv (do konce roku 2012), které spadají do transformovaného fondu, je garance nezáporného zhodnocení, tzn. klient nemůže přijít o svoje naspořené prostředky v žádném případě. Poskytují ale nízké zhodnocení (cca 2 %) a pokud nejsou splněny podmínky, anebo není třeba finančních prostředků, není důvod smlouvy vypovídat.

Výhody penzijního spoření – žádné poplatky za uzavření a vedení smlouvy, až 6 360,- Kč ročně na státních příspěvcích a daňových úlevách, příspěvky od zaměstnavatele, předdůchod bez krácení státní penze, likvidita po dvou letech spoření určené osoby, jednoduchost.

Školení o změnách v pojištění na rok 2024 přednesl školitel Jan Buchta ze společnosti Quatro finance (na snímku na str. 3).

ZVÝŠENÍ STÁTNÍHO PŘÍSPĚVKU

Účinnost 1. července 2024, platí pro všechny smlouvy

- státní příspěvek se zvýší až do výše 1 700 Kč vlastního vkladu klienta – nejvyšší státní příspěvek tak bude 340 Kč (tj. 20 % z vkladu klienta)
- zvýší se také minimální měsíční úložka – minimální měsíční úložka, od které je poskytován státní příspěvek, bude 500 Kč

Měsíční příspěvek klienta v Kč	100	300	500	800	1 000	1 200	1 500	1 700	2 000	2 500	3 000	4 000	5 000	5 700
Státní příspěvek do 30. 6. 2024 v Kč	0	90	130	190	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230
Státní příspěvek od 1. 7. 2024 v Kč	0	0	100	160	200	↑ 240	↑ 300	↑ 340	↑ 340	↑ 340	↑ 340	↑ 340	↑ 340	↑ 340

SOUČASNÝ STAV

- Minimální výše je 300 Kč
- Minimální výše pro započtení měsíce je 100 Kč

NOVÝ STAV

- Minimální výše je 500 Kč
- Minimální výše pro započtení měsíce je 100 Kč

Prezentace byla zaměřená na autopojištění, pojištění nemovitostí a úrazové pojištění.

Autopojištění – změna zákonů v provozování vozidla, mění se sjednávání pojištění na dálku, rozšíření okruhu vozidel podléhajících Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Od 1. ledna jsou zrušeny velké technické průkazy, malý technický průkaz se obohatil o některé další údaje.

Určitě je vhodné si každý rok nechat spočítat povinné ručení, majitel tak může za pojištění ušetřit, protože se každoročně nabídky mění.

Pojištění nemovitostí se rozděluje na stavbu a domácnost.

Na www.CAP.cz najde každý zájemce o pojištění nemovitostí kalkulačku na pojistné částky na pojištění stavby (reprodukční cenu domu). Často se stává, že je dům podpojištěný.

Odpovědnost z běžného života, tzv. pojistka „na blbost“. I když to tak na první pohled nevypadá, spousta klientů má tuto pojistku podpojištěnou. Vhodné je ji uzavírat na částku šest milionů a víc.

Pojištění úrazů a nemocí, mezi nejběžnější rizika pojištění patří – denní odškodné za dobu léčení trvalých následků úrazu, pracovní neschopnost při úrazu a nemoci, hospitalizace v případě úrazu, pro případ invalidity prvního až třetího stupně, závažné onemocnění a další.

Možnosti je i skupinové úrazové pojištění.

PŘÍSPĚVEK ZAMĚSTNAVATELE SE PŘI VÝBĚRU NEDANÍ

Účinnost 1. ledna 2024, platí pro všechny smlouvy s účinností od ledna 2024 (tj. i podepsané v roce 2023)

- příspěvek zaměstnavatele se při výběru nedaní – při jednorázovém vyrovnání se nedaní příspěvek zaměstnavatele srážkovou daní
- do danění příspěvku zaměstnavatele se nově zapojuje i klient – za 10 zdaňovacích období daní účastník sám

Od daně je osvobozen PZAM při výplatě JV

Při výplatě jednorázového vyrovnání nebude nově docházet k dodržování příspěvků zaměstnavatele (PZAM).

Do danění PZAM se zapojuje i klient při výplatě odbytného

Při výplatě odbytného zdaňuje PZAM nově klient sám ve svém daňovém přiznání, a to zaplacené příspěvky zaměstnavatele v předcházejících 10 zdaňovacích obdobích.

PZAM zaplacený dříve (před 11 lety a více) zdaňuje penzijní společnost.

POJIŠTĚNÍ NEMOVITOSTÍ

ODPOVĚDNOST Z BĚŽNÉHO ŽIVOTA – „NA BLBOST“

Zákon v tom má docela jasno. Jste zodpovědní nejen za sebe, ale také za svoji rodinu i zvířata. Pojištění kryje když někomu způsobíte škodu na majetku nebo zdraví.

V jakých situacích pojištění využijete:

- přišel čiperné dítě v obchodě rozbije drahou televizi
- na kole srazíte chodce nebo se na lyžích v Rakousku srazíte s lyžařem
- pes ze zvědavosti rozkouše návštěvě značkovou kabelku
- nebo vytopíte souseda

Stav účtu potřebný pro čerpání předčasných důchodů a úspory při jeho využití

Délka čerpání předčasných důchodů	5 let	4 roky	3 roky	2 roky
Požadovaná měsíční penze v Kč	12 000	15 000	12 000	15 000
Potřebný stav účtu v Kč	720 000	900 000	576 000	720 000
Úspora na zdravotním pojištění v Kč ¹⁾	167 365	131 885	97 438	63 994
Ztráta při čerpání předčasných důchodů ve 20 letech horizontu ²⁾	1 064 454 ³⁾	874 234	530 567	234 413

¹⁾ Vztahuje se na samoplátce zdravotního pojištění. Výpočet úspor se týká následujícího příkladu.

²⁾ Výpočet rozdílu po 20 letech čerpání penze ode dne přiznání řádného starobního důchodu.

³⁾ Výpočet se vztahuje na období 4 roky a 6 měsíců, což je doba, kdy lze u konkrétního příkladu žádat o předčasný důchod.

Ztráta při pobírání předčasných důchodů může být i 1 064 454 Kč

Klient narozený 1. 1. 1962 pracoval 35 let. Do řádného důchodu může odejít ve věku 64 let a 6 měsíců (1. 7. 2026). Předčasný důchod může využít dosažením věku 60 let (o 4 roky a 6 měsíců dříve), ale sníží se mu výše měsíční penze. Předčasný důchod může čerpat již ve věku 59 let a 6 měsíců (o 5 let dříve než řádný důchod), pokud si naspoří alespoň 668 900 Kč.

Předčasný měsíční důchod	9 764 Kč
Řádný měsíční důchod	16 181 Kč
Měsíční ztráta	- 6 417 Kč
Ztráta za 20 let	1 064 454 Kč

Měsíční úspora při čerpání předčasných důchodů místo předčasných důchodů o 4 roky a 6 měsíců dříve.

Jedná se o ilustrativní příklad. Valorizace předčasných důchodů dle zákona (inflace + 1/2 reálného nárůstu mezd) vždy k 1. 1. daného roku. Uvažovaný nominální nárůst mezd 3 %, inflace 2 %. Výpočet odpovídá historickému nárůstu průměrné hrubé mzdy, která v roce 2021 činila 37 047 Kč. Zdroj: www.cesna.cz.

Státní DŮCHOD

Dílčí náhrada penze dle zákona o důchodovém pojištění

Tab. 5: Projektované náhrady penze – věkové struktura

Zdroj: ČSÚ, MPSV, ČSÚ, výhledy ÚPMR.

Prům. měs. výplata vypočtená z odhadu budoucího důchodu podle § 67a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.

Hlavní body důchodové reformy

- **Důchodový věk** – stanovení každých roků u lidí ve věku 50 let podle vývoje doby dožití tak, aby v penzi trávili v průměru 21,5 roku.
- **Zaručený důchod** – 20 procent průměrné mzdy – 10 procent základní výměra jako nyní a zvyšování minimální pojistkové částky ze 770 korun na 10 procent průměrné mzdy.
- **Nízké nové důchody** – započítání menší částky výplatu po úpravě takzvaných redukčních hranic pro výpočet částky.
- **Pomalší valorizace** – místo přídávání o inflaci a položení růstu reálných mezd navyšování o inflaci a třetinu růstu reálných mezd jako do roku 2017, zachování pravidelného navyšování od ledna.
- **Omezení předčasných důchodů** – maximálně tři roky před termínem, větší krácení pojištění dříve než dosud, omezení valorizace do řádného důchodového termínu.
- **Drivajší penze pro náročné profese** – pro povolání bez možnosti změny zdravotních podmínek s pomůckami, vyšší odměny zaměstnavatelů.
- **Postupné zvýšení odvodů osob samostatně výdělečně činných (OSVČ)** – postupný růst minimálního základu pro odvody ze čtyřtříprůměrné mzdy na úroveň minimální mzdy, další jednání o mírném zvýšení základu z nynější poloviny záku.
- **Úprava odvodů takzvaných dohodářů** – evidence práce na dohodu, úprava limitů výdělku pro placení odvodů a srovnání příjmů z více dohod.
- **Společný základ manželů pro výpočet penze** – dobrovolné sdílení odvodů za dobu trvání manželství a při výpočtu penze jejich rozdělení na půl.
- **Zohlednění péče o děti** – za dobu péče o malé děti zohlednit při výpočtu penze fixní odvody z celostátní průměrné mzdy, penze by tak mohla být vyšší v průměru o 500 korun.

POJIŠTĚNÍ ÚRAZŮ A NEMOCÍ

MEZI NEJBĚŽNĚJŠÍ RIZIKOVÁ POJIŠTĚNÍ PATŘÍ:

- denní odškodné za dobu léčení úrazu
- trvalých následků úrazu
- pracovní neschopnosti v případě úrazu i nemoci
- hospitalizace v případě úrazu i nemoci
- pro případ invalidity prvního až třetího stupně
- závažného onemocnění
- a další připojištění

MODERNIZACE DALŠÍ ČÁSTI ŽELEZNIČNÍ SPOJNICE PARDUBIC A HRADCE KRÁLOVÉ JE HOTOVÁ

Přestřižením pásky (6. 2.) symbolicky skončila rekonstrukce další části vytížené trati spojující dvě krajská města. Přínosy dva a půl roku trvajících prací mezi Pardubicemi–Rosicemi nad Labem a Stéblovou vnímají cestující již dnes. V Rosicích nad Labem vznikla nová nástupiště a podchod. Dokončila se rekonstrukce zastávky Pardubice–Semtín a cestujícím slouží nová zastávka Stéblová obec. Modernizovaly se také všechny přejezdy.

Pardubice a Hradec Králové, dvě krajská města s přibližně sto tisíci obyvateli, jsou dlouhodobě zatíženy silnou dopravou. Rekonstrukce stávající trati a vybudování druhé koleje v úseku do Stéblové výrazně ulehčí cestování a zatraktivní ekologickou železnici. „Hlavním přínosem dokončeného úseku je zkapacitnění trati, což přinese zkrácení jízdních

dob a minimalizaci dopadů mimořádností na železniční provoz. Stanice a zastávky jsou kompletně bezbariérové, s moderním informačním systémem a pohodlným nastupováním do nízkopodlažních souprav,“ přibližuje ministr dopravy Martin Kupka.

Už v květnu se s postupem modernizace pardubického uzlu začne jezdit dvoukolejně i mezi hlavním nádražím a Rosicemi nad Labem. Rekonstrukce celého úseku umožní po zavedení ETCS jízdu moderních vlaků rychlostí až 160 km/h. „Instalaci ETCS řešíme v rámci samostatné akce. Kompletní dokončení stavby a spuštění celého systému předpokládáme v první polovině příštího roku. Zavedení ETCS zajistí nejvyšší úroveň zabezpečení železničního provozu a přinese další podstatný benefit, a to zvýšení traťové rychlosti. Tuto trať budeme také využívat jako odklonovou

při mimořádnostech na hlavním koridoru mezi Prahou a Českou Třebovou,“ vysvětluje generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda.

Významnou součástí investice byla i stavba dvoukolejného mostu přes Labe s celkovou hmotností 1 350 tun, která probíhala ve třech fázích. Jeho opěry a pilíře jsou železobetonové a délka samotného přemostění přesahuje 140 metrů. Nový most zvyšuje kapacitu trati a svým řešením zajistí lepší splavnost řeky.

Práce provedly společnosti **Skanska a Elektrizace železnic Praha**. Celkové investiční náklady stavby dosahují 3 262 621 258 korun. Realizace projektu je spolufinancována Evropskou unií z Fondu soudržnosti v rámci Programu Doprava 2021–2027. Národní financování zajišťuje Státní fond dopravní infrastruktury.

František Jemelka, Ministerstvo dopravy ČR

PORTÁL DOPRAVY NABÍZÍ DIGITÁLNÍ SLUŽBY UŽ PŘES ROK. NOVĚ LZE ŽÁDAT O ZMĚNY V REGISTRU VOZIDEL

Díky Portálu dopravy mohou občané již více než rok využívat spoustu digitálních dopravních služeb, například pak:

- možnost požádat si o výměnu řidičáku z důvodu uplynutí platnosti, odcizení, ztráty nebo změny osobních údajů,
- zjistit stav svého bodového konta,
- nastavit si zasílání notifikace v případě jakékoliv změny bodového konta, a to zcela zdarma,
- stáhnout výpis z evidenční karty řidiče či bodového konta,
- zjistit platnost řidičského průkazu, zobrazit informace o všech historicky vlastněných či provozovaných vozidlech,
- nahlížet na informace či podávat žádosti v agendě plavidel,
- zjistit stav tachometru automobilů,
- nahlížet na informace či podávat žádosti v letecké agendě.

Jaké jsou novinky v agendě vozidel na Portálu dopravy?

- změna vlastníka nebo provozovatele silničního vozidla (převod vozidla na nového vlastníka),
- vydání doplňkové tabulky s registrační značkou (vydání tabulky s registrační značkou pro umístění na nosič kol, zavazadel apod.),
- zápis silničního vozidla do registru silničních vozidel (koupě nového vozidla v ČR nebo dovoz vozidla ze zahraničí),
- vyřazení silničního vozidla z provozu nebo zápis zániku silničního vozidla (vyřazení neprovozovaného nebo odcizeného vozidla z provozu, nebo zápis zániku vozidla),
- vydání nového osvědčení o registraci silničního vozidla (vydání nového ORV z důvodu jeho ztráty nebo odcizení),
- oznámení o ztrátě, zničení nebo odcizení

tabulky s registrační značkou (nahlášení chybějící registrační značky jako ochrana před zneužitím),

- zápis změny údajů v registru silničních vozidel (zápis změny bydliště, jména vlastníka/provozovatele nebo změna technických údajů vozidla),
- vydání tabulky s registrační značkou na vývoz (vydání tabulky s registrační značkou při prodeji vozidla mimo území ČR),
- výpis všech svých historicky vlastněných či provozovaných vozidel,
- výpis technických údajů vozidla,
- informace o platnosti technické prohlídky.

Žádosti o převod vlastníka vozidla nebo o vydání doplňkové registrační značky mohou nově podávat fyzické osoby přes Portál dopravy. Novinky šetří nejen čas, ale díky slevě i peníze za správní poplatky.

PRACOVNÍ SKUPINA ETCS POKROČILA A STANOVILA DALŠÍ ÚKOLY

Účastníci včerejšího jednání pracovní skupiny ETCS zhodnotili dosavadní pokrok v implementaci systému a nastavili další kroky. Od prvního setkání skupiny v říjnu loňského roku se rozběhla intenzivní spolupráce všech zapojených subjektů a byly uskutečněny konkrétní kroky k vylepšení funkčnosti systému ETCS.

Cíle, které byly stanoveny pracovní skupinou na podzim loňského roku, byly splněny. Byl zpřístupněn portál Správy železnic, nastavena přímá komunikace s výrobcí vozidel a dodavateli technologií, probíhá pravidelná výměna dat z vyhodnocování výpadků systému a byl uskutečněn první zátěžový test ETCS simulující výhradní provoz mimo „Uničovku“ na trati Staré Město u Uherského Hradiště – Břeclav.

„Všichni členové skupiny pracují s ne-standardním nasazením a zátěžový test byl výsledkem výborné spolupráce napříč sektorem. Všem bych chtěl tímto znovu poděkovat,” říká Radek Šafránek, ředitel technické sekce Drážního úřadu.

„Systém ETCS nám začátkem roku poskytl důkaz o své důležitosti, kdy zabránil srážce vlaku s posunovým dílem v Břeclavi při projetí návěsti zakazující jízdu. Vlakou jedoucím pod dohledem ETCS vjel do postavené cesty posunový díl, který projel ná-

věst stůj. Systém ETCS okamžitě zareagoval a vlak zastavil ještě před použitím generálního stopu,” doplňuje Jiří Kolář, ředitel Drážního úřadu.

Spolupracující železniční dopravci vítají realizaci zátěžových testů, do kterých se chtějí zapojit. Druhý zátěžový test je naplánován na konec března na jiné koridorové trati. Během následujících dvou měsíců proběhnou další kroky, především technického a organizačního rázu. Plánováno je otestování úpravy konfigurace systému, která by umožnila větší toleranci pro obnovu rozpadlého spojení mezi traťovou a mobilní částí. Analýza výpadků systému bude doplňována o kompletní data a bude směřovat k automatizaci hlášení.

Díky dílčím úpravám na vozidlech i přenosové síti ubylo významně výpadků v komunikaci mezi traťovou a palubní částí ETCS na trati Olomouc – Uničov. Na některých RegioPanterech, které se pohybují pod dohledem ETCS, byla pozice antén zkušebně upravena. Škoda Transportation bude nyní na základě povolení zkušebního provozu od Drážního úřadu testovat nové umístění antén na dalších jednotkách. Dosavadní výsledky ukazují, že posun antén v kombinaci s posílením signálu na přenosové síti pomohl. Nyní se budou řešit další úpravy v kon-

figuraci přenosové sítě a na problematická místa budou nainstalovány další vysílače.

Cílem plánovaného zátěžového testu, který proběhl tento víkend na trati Staré Město – Břeclav, byla intenzivní diagnostika jiného traťového úseku, který v danou chvíli simuloval „výhradní provoz“. Po dvě noci křižovalo na dvě desítky různých vlaků s různými typy vozidel trať v obou směrech. I zde došlo k několika nouzovým zastavením vlaků. Ve 4 případech vyhodnotil systém správně, že má zastavit. Tedy ETCS zafungovalo tak, jak má. Bylo to ve dvou případech v důsledku nesprávné obsluhy vlaku strojvedoucím, v dalších dvou případech v důsledku technické příčiny na ostatních systémech. V pěti případech došlo k nouzovému zastavení v důsledku technické příčiny systému ETCS. Detailní vyhodnocení v tuto chvíli probíhá a bude využito k nastavení dalších kroků.

Systém ETCS pro Českou republiku znamená zavedení plnohodnotného vlakového zabezpečovače. Jak ukazují zkušenosti z okolních států i dosavadního provozu u nás, pro jeho bezproblémové fungování je třeba sladit veškeré součásti do funkčního celku. K tomu slouží právě testování, práce pracovních skupin a ladění celého systému do optimální podoby.

Tiskové oddělení ACRI

V ČESKÉM ŽELEZNIČNÍM PRŮMYSLU PRACUJÍ TISÍCE ŽEN. ZASTÁVAJÍ POZICE VE VÝROBĚ I VRCHOLOVÉM VEDENÍ

Více než 4 tisíce žen pracuje v podnicích českého železničního průmyslu sdružených v Asociaci podniků českého železničního průmyslu (ACRI). „Na celkovém počtu zaměstnanců v tomto sektoru se podílejí přibližně jednou pětinou a jejich podíl neustále roste. Je to spojeno nejen s inovacemi výroby a tím, jak se těžiště lidské práce v železničním průmyslu stále více přesouvá k moderním technologiím, ale také to souvisí s rozšiřováním nabídky atraktivních studijních oborů na technických školách, které jsou lákavé i pro dívky,” říká Marie Vopálenská, generální ředitelka Asociace podniků českého železničního průmyslu (ACRI).

V pátek 8. března oslavily ženy Mezinárodní den žen a také český železniční průmysl má v ženách významnou oporu. Pracují ve vrcholových vedeních firem, ve výzkumu a vývoji, v konstrukci i přímo ve výrobě.

Výrazný podíl mají ženy u firem, které se buď přímo zabývají výrobou lokomotiv jako je CZ LOKO – zde pracuje 15 % žen – nebo projektováním drážních vozidel jako je výzkumná společnost VÚKV. Zde pracuje 9 % žen, a to například jako samostatné výzkumné pracovníce v oblasti konstruování vozových skříní nebo v oblasti měření a výpočtů akustiky, aerodynamiky a vibrací. Ve společnosti RETIA, která je dodavatelem bezpečnostních a záznamových systémů, je pak podíl žen 5 %.

Společnosti sdružené v ACRI vykázaly v roce 2023 obrát 130 miliard Kč

Českým firmám sdruženým v Asociaci podniků železničního průmyslu (ACRI) loni vzrostl meziročně obrát o 7 % na celkových 130 miliard korun. Sektor tak potvrdil stabilní růst, který významně podporují zakázky v zahraničí. Objem exportu byl loni 65 miliard korun.

Předsedkyní ZO OSŽ ve společnosti CZ LOKO je místopředsedkyně NeRV Magdalena Stránská (rozhovor s ní uveřejňujeme na str. 8)

Rok 2024 se ponese ve znamení růstu nákladů na bydlení

Hlavním důvodem zvýšených nákladů je vládou schválený konsolidační balíček, který zvedá nejen daň z nemovitosti, daň z přidané hodnoty za svoz odpadu, ale i vyšší daň za vodné a stočné. Další poměrně vysoký náklad pro domácnosti jsou ceny energií a tepla, vč. poplatků. Již nyní je známo, že za průměrný byt v Praze, opatřením vlády, nájemníci zaplatí za náklady spojené s bydlením cca o 1/3 více.

Další poměrně značný zásah vládních opatření je namířen do oblasti nájemního bydlení. Zde mají pronajímatelé za povinnost nově hlásit nájemníkům spotřebu tepla a teplé vody, tzv. dálkové odečty.

Nově schválený energetický zákon týkající se rozúčtování tepla v bytových domech spustí tzv. „komunitní energetiku“. Počáteční vstupní investice budou určitě vysoké a určité se promítnou do ceny nájmu.

Co je smyslem komunitní energetiky? Představte si např. panelák, na jehož střeše je solární elektrárna, která vyrábí elektřinu pro všechny domácnosti v domě a případné přebytky prodává do elektrické sítě.

Přetrvávající nedostatek bytů a vysoká poptávka po nájemním bydlení bude mít za následek další zdražení tohoto bydlení. Z dostupných materiálů vyplývá, že nájemní bydlení mezi roky 2022 a 2023 vzrostlo cca o 7 %. Přestože na konci roku 2023 tempo růstu cen nájmu se téměř zastavilo, existuje předpoklad, že v letošním roce se opět ceny nájemních bytů zvýší.

Vzhledem k cenám bytů je stále pro lidi výhodnější nájemní bydlení, proto předpokládáme, že v roce 2030 bude cca 25 % lidí bydlet v nájemních bytech.

Stejně tak jak změna priorit v bydlení se mění i preference lokalit pro bydlení. Stále bude pokračovat trend stěhování lidí z měst do periferií, popř. menších měst či vesnic, kde je bydlení levnější. Zároveň ale poroste i nutnost zvýšit kvalitu bydlení vč. vybavenosti bytů. Do popředí se nyní dostává trend „přinesu si tašku a bydlim“. Tuto novinku preferuje především mladší generace a nutno podotknout, že pronajímatelé se tomuto trendu přizpůsobují.

R.D.

Musím během přestávky být na pracovišti?

Jestli zaměstnanec musí zůstat na pracovišti, nebo ho může opustit zákoník práce nijak neupravuje. Vychází se tedy z toho, že jde o osobní volno, které může trávit dle svého uvážení a zaměstnavatel by neměl nijak za-

sahovat. Například dle rozhodnutí Ústavního soudu, kdy je povinností zaměstnavatele zaměstnance informovat, že po dobu přestávky na jídlo a oddech neprovádí práci pro zaměstnavatele, a tudíž nemusí tuto dobu trávit na pracovišti.

Povinnost stravování zaměstnanců řeší Zákoník práce § 236:

(1) Zaměstnavatel je povinen umožnit zaměstnancům ve všech směnách stravování; tuto povinnost nemá vůči zaměstnancům vyslaným na pracovní cestu.

(2) Bylo-li to dohodnuto v kolektivní smlouvě nebo stanoveno ve vnitřním předpisu, poskytuje se zaměstnancům stravování; zároveň mohou být dohodnuty nebo stanoveny další podmínky pro vznik práva na toto stravování a výše finančního příspěvku zaměstnavatele, jakož i bližší vymezení okruhu zaměstnanců, kterým se stravování poskytuje, organizace stravování, způsob jeho provádění a financování zaměstnavatelem, nejsou-li tyto záležitosti upraveny pro určený okruh zaměstnavatelů zvláštním právním předpisem. Tím nejsou dotčeny daňové předpisy.

Zákoník práce § 88 stanovuje, nejpozději po 6 hodinách nepřetržité práce, dobu přestávky na jídlo a oddech v trvání minimálně 30 minut. Jelikož jde o minimální stanovenou dobu, lze si se zaměstnavatelem dohodnout přestávku delší. Přestávky na jídlo a oddech se nezapočítávají do pracovní doby. Pokud zaměstnanec po dobu přestávky na jídlo a oddech opouští pracoviště, musí mít na paměti délku přestávky, aby se stihl včas vrátit na své pracoviště.

T.Š.

S plynovými kotli se počítá

Evropská směrnice k emisím budov nevyřadila plyn pro vytápění ani po roce 2040

(15. 3. 2024 by FeedIT.cz, posted in Tisková zpráva – redakčně kráceno)

Praha, 15. března 2024 – Europoslanci odhlasovali směrnici o energetické náročnosti budov (EPBD), která má za cíl snižovat jejich emise a energetickou spotřebu. Vzápětí se ve veřejném prostoru objevila mylná informace, že tím EU zakázala využívání plynových kotlů po roce 2040. Není to pravda. Plynové kotle bude možné pro vytápění dál využívat, a to jak v nových, tak ve starších budovách.

Konečné znění textu **neobsahuje žádný plošný zákaz používání plynových kotlů po roce 2040**. Naopak – technologie využívající obnovitelné plyny jsou jedním z uznávaných zdrojů energie pro vytápění. Nástupcem zemního plynu totiž budou nízkoemisní a obnovitelné plyny, jako jsou biometan a vodík, na jejichž rozvoj se plynárenství intenzivně připravuje.

Žádný plošný zákaz plynových kotlů od roku 2040

„Zákaz používání fosilních paliv ve vytápění budov nejpozději od roku 2040 byl ve finální verzi směrnice ze strany členských států odmítnut a v textu schválené směrnice takový zákaz není uveden,“ zdůrazňuje Josef Kotrba, ředitel Českého plynárenského svazu.

V příloze směrnice je ustanovení, které má sloužit jako vodítko při přípravě a aktualizaci vnitrostátních plánů pro renovace budov. Takové plány by měly členské státy teprve přijmout a realizovat. Rok 2040 se v této příloze objevuje pouze jako orientační datum pro cílení opatření na náhradu fosilního plynu ve vytápění. Toto datum odpovídá a plánům plynárenských společností na přechod k nízkoemisním plynům, jako jsou biometan a vodík.

Ani zemní plyn nevypadl ze hry

Aktualizovaná definice budovy s nulovými emisemi umožňuje využívat pro vytápění i bezemisní plyny, kterými jsou například biometan a vodík. Energie ve formě plynu zůstane dál nedílnou součástí energetického mixu nejen České republiky.

Směrnice navíc v ustanoveních o zdrojích primární energie pro budovy s nulovými emisemi připouští, že „**pokud není technicky či ekonomicky proveditelné splnit požadavky stanovené v tomto odstavci, může být celková roční spotřeba primární energie pokryta i jinou energií ze sítě, která splňuje kritéria stanovená na vnitrostátní úrovni.**“

Podpora kotlů na obnovitelná paliva

S ohledem na směrnici schválené ukončení dotací na kotle na fosilní paliva od roku 2025 je proto důležité začít s intenzivnější podporou kotlů na obnovitelné plyny, které se mohou stát důležitou součástí podpory pro dekarbonizaci vytápění.

Neplatí ani zákaz kotlů v roce 2029

Podobné dezinterpretace panují i okolo Evropské komise ke zvýšení energetické účinnosti zařízení pro vytápění. Kromě toho, že jde o návrh, který se stále diskutuje, ani tento návrh nevyklučuje do budoucna používání plynových kotlů.

Zákaz, který ale začne skutečně platit už v letošním roce, se týká kotlů 1. a 2. emisní třídy na tuhá paliva. Právě přechod na spolehlivý a bezpečný plynový kotel je pro domácnosti, které za takové staré kotle hledají náhradu finančně i technicky dobře dostupným řešením. Distributoři plynu jsou připraveni tyto nové odběratele ke svým sítím připojovat.

Kotata

Tahle perla z dílny pánů Šimka & Soboty, která se dá dodnes pustit na youtube (Nad dopisy diváků, Silvestr 1981) byla skvělou parodií na téma televizní přestávky. A kdo neví, o co šlo a jaké radosti tyhle přestávky přinášely, tak vězte, že nějaké dnešní reklamy jsou toho jen slabým odvarem. Dříve se takto vyplňovaly mezery ve vysílání v případě, kdy byl pořad kratší, než se čekalo. Díky tomu jsme mohli na obrazovce sledovat hemžení zvířátek, chvění trav ve větru či bystřinku zurčící pod zbytky ledu, prostě pastva pro oko a duševní lázně, což dnešní reklamy fakt nejsou...

Jooo, to přestávka bezpečnostní, to je jiná liga! Zaměstnanci při ní vůbec nepracují a děje se to několikrát denně na příkaz, světe div se, zaměstnavatele. Abych byla přesná, takto to má správně fungovat podle NV č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, NV č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací a NV č. 291/2015 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením. Bezpečnostní přestávka má za cíl snížit riziko vzniku zdravotních problémů, úrazů nebo nemocí souvisejících s prací a dělá se tam, kde jsme vystaveni tzv. rizikovým faktorům pracovních podmínek, kterými jsou zátěž teplem a zátěž chladem, chemické faktory (látky a směsi obecně, olovo, prach, karcinogeny, mutageny, látky toxické pro reprodukci a azbest), biologické činitele a fyzická zátěž (celková fyzická zátěž, lokální svalová zátěž, pracovní poloha a ruční manipulace s břemeny), hluk, vibrace a různé typy záření (neionizující, optické a ionizující). Podle legislativy všechny práce, při nichž (velmi zjednodušeně řečeno) jsou překračovány stanovené hygienické limity rizikových faktorů nebo je nezbytné nepřetržitě

používání osobních ochranných pracovních prostředků k omezení působení rizikového faktoru nebo při trvalé práci, kde musí zaměstnanec povinně používat po celou dobu směny jiné ochranné prostředky určené zaměstnavatelem (a tyto ztěžují zaměstnanci pohyb, dýchání, vidění a jiné fyziologické funkce), musí být v průběhu směny zařazeny bezpečnostní přestávky (příp. zařazena jiná opatření, jako je tomu u záření). Délka a četnost bezpečnostních přestávek je pevně stanovená a po celou dobu nesmí být zaměstnanec rizikovým faktorům vystaven. A kde se tohle neděje, je možné, že práce není zařazena v kategorii rizikové (kategorie 2R, 3 a 4), anebo, v tom horším případě, to zaměstnavatel ví, ale čeká, až mu to někdo připomene. A tím někým by mohla být například základní organizace OSŽ nebo správní orgán v podobě krajské hygienické stanice...

Abychom si přiblížili podstatu bezpečnostní přestávky a co v ní dělat, vezmeme si jako příklad práci v administrativě, která sice není riziková, ale je o to více opomíjená, i když bolestmi zad trpíme prakticky všichni. Zde (zdravotní) přestávky mohou sloužit k prevenci takových problémů, jakými jsou syndrom suchého oka, zhoršování zraku, bolesti hlavy, páteře či onemocnění karpálního nervu. Během této přestávky byste měli nechat odpočívat oči a uvolnit se nebo zavřít oči a jemně je masírovat, zaměřit zrak na vzdálené předměty, změnit polohu těla a protáhnout se, procházet se, napít se, zhluboka dýchat a relaxovat. Pokud vás zajímá, jestli trpíte tzv. digitální únavou, můžete si zkusit následující test. Na každou otázku odpovězte ano, nebo ne. Pokud máte více než 5 kladných odpovědí, pravděpodobně přestávku, ať tu nařízenou nebo dobrovolnou, už opravdu potřebujete.

- Cítíte se často unavení, ospalí nebo podráždění po práci na počítači?
- Máte často rozmazané nebo dvojité vidění, když se díváte na obrazovku?
- Máte často suché nebo zarudlé oči?
- Máte často bolesti hlavy, závratě nebo trpíte nevolností po práci na počítači?
- Máte často bolesti krku, zad, ramen nebo zápěstí?
- Pracujete na počítači více než 4 hodiny denně bez přestávky?
- Je vaše obrazovka umístěna příliš vysoko, nízko, blízko nebo daleko od vašich očí?
- Je vaše obrazovka příliš jasná, tmavá, blikající nebo má špatný kontrast?
- Je vaše pracovní místo špatně osvětlené, máte problémy s odlesky nebo slunečním světlem?
- Používáte během dne i jiná digitální zařízení, jako jsou mobilní telefony, tablety nebo čtečky?

Foto železniční nehody pořídila Drážní inspekce

Makáme na tom

Jezdíme, kontrolujeme, staráme se a snažíme se zdokonalovat. Odpovídáme na vaše mejly, telefony a zvědavé otázky, které nám pokládáte, když se potkáme na nádraží, ve vlacích nebo v kanceláři nad kávou. Jsme vašimi benefity, odbornými poradci, školiteli i technickou podporou.

472 kontrol, které jsme zvládli v roce 2023, není zrovna málo a velká část ze 775 závad, které jsme objevili, už je v pořádku. V roce 2023 jsme se aktivně podíleli na šetření 13 pracovních úrazů (s hospitalizací nad 5 dní a s následkem smrti) a s dalšími přibližně 56 (tzv. ostatními pracovními úrazy) jsme vám pomáhali. Před 401 z vás jsme loni předstoupili v roli lektorů a snažili se vám otevřít tajná vrátka do BOZP. Naše hlasy slyšíte z Krizové i Úrazové linky, naše články čtete v Obzoru. Na webu máte desatera, brožuru BOZP i další dokumenty ke stažení a mezi nimi nově i Zprávu o činnosti oddělení BOZP OSŽ-Ú za rok 2023, ze které čerpám data k této anotaci.

Každý den využíváme všechny možnosti, které dává zákoník práce nám, svačkovým inspektorům, aby pracoviště, na kterých se právě nacházíte, byla lepší a lepší...

MY NA TOM FAKT MAKÁME!

Dana Žáková, SIBP, oddělení BOZP OSŽ-Ú

...S PŘEDSEDKYNÍ ZO OSŽ SPOLEČNOSTI CZ LOKO MAGDALENOU STRÁNSKOU

Odborové sdružení železničářů včetně Nedrážního republikového výboru OSŽ je živým subjektem, který se neustále mění a rozvíjí. Některé základní organizace se ruší, nové vznikají, ale především je v nich pohyb, který se týká obměny členské základny a samozřejmě v rámci ní také jejich funkcionářů. A protože už uběhl nějaký čas, kdy jsme funkcionářům a především předsedům Výborů ZO a základním organizacím dávali na stránkách Nedrážního Obzoru slovo, nyní se k tomu vrácíme zavedením rubriky „Na kafičku s...“

Osmý březen máme asi všichni spojený se svátkem MDŽ – Mezinárodní den žen – den, kdy v dnešní době někteří muži ještě stále obdarují ženu květinou, se začíná z našeho povědomí vytrácet. Možná i proto, že se slavil hlavně v minulém režimu. Tento svátek má však svou dlouhou historii, která je částečně svázána také s odbory.

Ženy počátkem 20. století začaly bojovat za svá práva, a to jak volební, tak i za důstojné pracovní podmínky, které požadovaly od svých zaměstnavatelů stejně jako dnešní odbory. Není tedy příhodnější měsíc než březen k oslovení předsedkyně základní organizace CZ LOKO a posezení s ní u zajímavého rozhovoru na kafičku.

Víme, že jste místopředsdkyní NeRV OSŽ, jak dlouho působíte na pozici předsdkyně základní organizace?

Dobrý den, paní redaktorko, děkuji za pozvání k rozhovoru „Na kafičku“, které mám

mimochodem opravdu moc ráda...

Co se týká odborů, tak členem jsem od svého nástupu do firmy, a to od roku 2001. V roce 2005 jsem po volbách začala pracovat jako hospodářka a od roku 2009 jsem předsdkyní naší organizace. K odborům mám kladný vztah. Snažím se o nastavení dobré vzájemné komunikace (odborní x zaměstnavatel), o zlepšení pracovních podmínek na pracovištích a sociálního zázemí. V kolektivní smlouvě pak usiluji o zajímavé výhody a bonusy. Dává mi to smysl, vždyť v práci trávíme velkou část svého života...

Jaká je historie odborů působících u vaší společnosti?

To byste se museli zeptat nějakého pamětníka, já jsem tu jen 23 let. Můj předchůdce, odborový předseda pan Karel Šamšula, zde působil také hodně dlouho.

Jedna z vašich činností jako předsdkyně ZO je vyjednávání se zaměstnavatelem. Jak se vám s vedením spolupracuje?

Řekla bych to asi takto, pokud se dva chtějí domluvit, posunout se v řešení problémů, tak

se výsledek vždy dostaví. Pokud ale jeden nechce, tak nenaděláte nic. U nás je to naštěstí ten první případ, jednání mohou být dlouhá, plná kompromisů, ale společně podpisy na kolektivní smlouvě máme.

Na snímcích Ing. Ireny Müllerové a Ing. Lukáše Haupta pohled do jihlavské dílny CZ LOKO a na lokomotivu DualShunter 2000

Protože nejste uvolněná předsedkyně základní organizace, povězte nám, na jaké pozici pracujete ve společnosti CZ LOKO a co vše máte na starosti?

Pracuji na pozici vedoucí referátu administrativy na úseku plánování a realizace výroby. Moje práce spočívá převážně v kontrole různých dat a režijních finančních nákladů. Společně s kolegy tvoříme a následně vyhodnocujeme rozpočty jednotlivých výrobních provozů. Zajišťuji a spravuji s dodavatelskou firmou distribuci ochranných pracovních oděvů atd.

Protože v rubrice „Na káfičku...“ je cílem představit předsedy/kyni se vším všudy, dovolím si zeptat se i na soukromý život. Víte, že v poslední době je největším koníčkem ve volném čase Vaše vnučka, ale přece jen... Je čas i na volnočasový program?

Jsem taková sportovní běžecká rodina. S manželem máme dvě dcery (již dospělé), které

byly od malička vedeny ke sportu, ať už to bylo běžecké lyžování nebo později atletika – běhy, kde byly a jsou velice úspěšné.

Jsem členkou atletického oddílu AK Iscarex Česká Třebová, kde se zapojuji do pořádání běžeckých závodů. Touto cestou vás všechny srdečně zvou na moc pěkný závod „Běh Javorkou“.
<https://akiscarex.cz/zavody/beh-javorkou/propozice-beh-javorkou-21-docx/>

Já sama mám ráda pohyb v přírodě, ať už zmiňovaný běh (dokonce jsem běžela i několik závodů) nebo turistiku, a to hlavně vysokohorskou. Ráda čtu, cestuji. V současné době mi ale dělá radost naše roční vnučka Natálka, se kterou často kočárkem „křižuji“ městský park Javorka.

Zdravím všechny čtenáře a Vám ještě jednou děkuji za pozvání.

Děkuji za rozhovor!

Daniela Houdková

4 x foto archiv Magdaleny Stránské

Na snímcích Dalibora Palka a Jiří Štembírka lokomotivy EffiShunter 1000 DB Cargo Italia a 742.7

Magdalena Stránská (vlevo) na jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ

Foto: Daniela Houdková

Ke dni 1. 1. 2024 nabyla účinnosti změna vyhlášky č. 269/2015 Sb.

Ke dni 1. 1. 2024 nabyla účinnosti změna vyhlášky č. 269/2015 Sb., o rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům, která nově stanovuje procentní vyjádření základní a spotřební složky a také je upravena výpočtová metoda při rozdílech v nákladech na vytápění.

● Změny poměru základní a spotřební složky se týkají pouze vytápění.

● U ohřevu teplé vody zůstává poměr složek základní a spotřební složky i nadále 30/70.

Nový způsob rozúčtování (dle vyhlášky):

Celkové náklady na vytápění se rozdělí na složku základní ve výši 40 – 60 %, a to podle Průkazu energetické náročnosti budovy (průměrného součinitele prostupu tepla U_{em}), při-

čemž lze tuto složku upravit o 10 % nahoru/dolů rozhodnutím orgánu družstva/SVJ, základní složka je tedy v návaznosti na PENB stanovena v rozsahu 30 – 70 %.

Složka základní se rozdělí podle m^2 započítatelné (otopné) plochy.

Složka spotřební činí zbytek, tj. 30 – 70 % a rozdělí se podle spotřeby nebo náměru indikátorů spotřeby.

Náklady na jeden m^2 vytápěné plochy bytu (složka základní + spotřební) se musí pohybovat v rozmezí 70 – 200 % průměrného nákladu na jeden m^2 vytápěné plochy v daném objektu. Pokud jsou nižší, stanoví se na úrovni 70 %, pokud jsou vyšší, stanoví se na úrovni 200 %.

Orgán, který rozhoduje o způsobu rozúčtování v případě:

● SVJ je shromáždění / § 1208 a) NOZ,

● družstva o tom rozhoduje statutární orgán, pokud to není podle stanov v působnosti členské schůze.

Statutární orgán však může rozhodnout o změnách pouze v mezích vyhlášky, nemůže stanovit například, že neplatí spodní/horní mez nákladů.

Rozúčtování podle této vyhlášky se bude provádět za účtovací období roku 2024. Je tedy potřeba v rámci výboru/shromáždění plánovaných v roce 2024 výše uvedené projednat, rozhodnout a výsledek sdělit správci. Správce poté v roce 2025 zpracuje vyúčtování služeb za rok 2024 dle sděleného rozhodnutí SVJ/družstva.

Interval pro volbu základní a spotřební složky podle třídy energetické náročnosti (výše uvedených 10 % je v tabulce již zohledněno)			
Typ budovy	Třída	Základní složka	Spotřební složka
Velmi nevhodná a mimořádně nevhodná, bez PENB	F a G	30–50 %	50–70 %
Nevyhovující a nevhodná budova	D a E	40–60 %	40–60 %
Úsporná a vyhovující (v mimořádně úsporných budovách se zpravidla spotřeba bytu už neměří)	C a B (případně A)	50–70 %	30–50 %

Od 1. 1. 2024 došlo ke změně u příspěvku na bydlení

Skončilo navýšení normativních nákladů, které vláda schválila pro rok 2022 a 2023 v souvislosti s nárůstem cen energií a pro výpočet příspěvku na bydlení v roce 2024 tedy platí nové (snížené) tabulky normativních nákladů. Výpočet příspěvku na bydlení se dále odvíjí od příjmů a skutečných nákladů na bydlení. Důležitým faktorem pro posouzení nároku na dávku je počet členů žijících ve společné domácnosti žadatele, velikost obce či forma bydlení. Snížení normativních nákladů na bydlení může

ve výsledku znamenat, že pro některé domácnosti se příspěvek na bydlení sníží, některé domácnosti již nárok na dávku mít nebudou vůbec.

Žadatelé a příjemci příspěvku nově nebudou muset úřadu práce dokládat své náklady na energie; se souhlasem žadatele (příjemce) si úředníci od dodavatelů energií zjistí údaje sami. Od července 2023 to již funguje podobně u získávání informací o příjmu – buď jej může žadatel doložit sám, anebo dát souhlas, aby si je ÚP zjistil od zaměstnavatele.

I nadále je možné pobírat příspěvek, pokud žadatel žije ve zkolaudovaném rekreačním objektu, kde má trvalý pobyt.

Od prosince 2023 MPSV spustilo možnost žádat o příspěvek na bydlení v klientské zóně JENDA:

<https://www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-na-bydleni>

Veškeré informace o příspěvku na bydlení lze nalézt na webovém portálu Úřadu práce ČR:

<https://www.uradprace.cz/web/cz/prispevek-na-bydleni1>

IUT pro Evropský parlament chce do roku 2030 ukončit bytovou krizi v celé Evropě

Nadcházející volby do Evropského parlamentu nabízejí občanům Evropy zásadní volbu. Mohou se rozhodnout pro sjednocenou, otevřenou a mírovou Evropu charakterizovanou pokrokem pro všechny a zakořeněnou v duchu solidarity. Bytová krize postihla nájemce i zájemce o bydlení po celé Evropě. Jedna třetina evropských občanů, což odpovídá 150 milionům lidí, žije v nájmu. Nájemné je cenově nedostupné a náklady na energie zejména ve špatně izolovaných domech prudce vzrostly. Mnoho jednotlivců a nájemců žije ve velké nejistotě kvůli nedostatku svých práv, zatímco jiní se snaží najít místo, které by mohli nazvat domovem.

1) Zajištění bydlení jako základního práva;

2) Náklady na bydlení by měly do konce roku 2030 tvořit maximálně 25 % příjmu domácnosti;

3) Stanovení 30 % kvóty pro sociální a dostupné bydlení do roku 2030;

4) Působit proti financionalizaci bydlení;

5) Regulace krátkodobých pronájmů;

6) Revidovat pravidla EU pro státní podporu: Politika bydlení jako národní kompetence;

7) Podpora koncepce nájemního bydlení – dostupné bydlení pro všechny;

8) Respektování práv nájemců a zajištění transparentnosti nájemních smluv;

9) Podpora neutrality nákladů na bydlení v energetické účinnosti;

10) Spravedlivý energetický přechod: rovný přístup k energeticky účinnému bydlení.

SON – Zajišťuje právní i jiné odborné poradenství jak pro fyzické, tak i právnické osoby. Účelem těchto bezplatných konzultací je poskytnutí zákonných informací ohledně jednotlivých případů tak, aby daná osoba získala přehled o svých právech, povinnostech a možnostech dalšího postupu. Tyto bezplatné právní porady nemohou v žádném případě nahradit poskytnutí právních (advokátních) služeb v plné šíři, jejich účelem je seznámení žadatele s jeho situací a případnými možnostmi, které mu právo nabízí k řešení jeho postavení.

STRES VERSUS RELAX

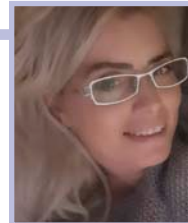
vyženeme stres z celého těla i z hlavy.

Zdroj:

Instagram:

[studio_life](#)

nebo <https://myfitnesslife.cz/>

Kdo z nás někdy nečelil stresové situaci? Ruku na srdce, aspoň jednou asi každý. Stres nás zpravidla potkává v každodenním životě. Setkáváme se s ním cestou do práce, z práce, na pracovišti i doma, kde bychom si měli již naopak dopřát zasloužený odpočinek po celém dni.

Stres nás potkává tak často, že ho bereme jako běžnou součást našich životů a vůbec si neuvědomujeme, že nám pomalu ničí naše zdraví. Při vysoké psychické zátěži nám hrozí spousta civilizačních chorob jako je srdeční onemocnění, potíže s trávením, nespavost, obezita či dokonce rakovina.

Pokud tedy začínáte pozorovat příznaky stresu, kterými mohou být například bušení srdce, bolest hlavy, únava, poruchy zažívání, je na čase se zastavit a zaměřit se na naše třetí slovíčko v titulku – na relax neboli odpočinek.

Že si nemůžete během pracovní doby lehnout na pohovku a hodit si nohy na stůl? Nevadí. Určitě ale máte pár minut i na pracovišti na uvolňující dechová cvičení.

Vyzkoušet můžete například:

dech střídající – střídát jednotlivé nosní dírký (viz foto),

dech pro klidnější mysl – dech do poloviny plic, rychlé vypuzování nosem,

chladivý dech – nádech přes kanálek z jazyku, výdech nosem,

dýchání břichem – zatahuji a nafukuji břicho,

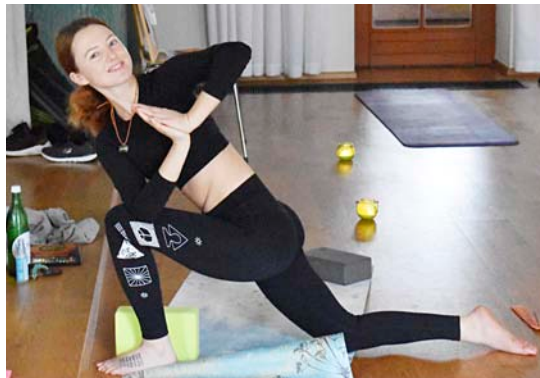
počítání do deseti – zavření očí, ruce v pěst a s každým výdechem uvolním jeden prst.

Další, co vám může pomoci s bojem proti stresu, je zavření očí, předklon, odchod do uzavřené místnosti, otevření okna, třepání, skákání, rotační pohyby. Důležité je si stres uvědomit a pojmenovat ho. Zamyslet se nad svými hodnotami a důležitými věcmi ve vašem životě. Není dobré ani potlačovat svoje emoce, rozhodně je lepší pro uvolnění těla i mysli jejich vyjádření, ovšem nějakou přijatelnou formou. Dále je velmi vhodná fyzická aktivita a změna prostředí.

Fyzickou aktivitu a změnu prostředí můžete krásně spojit například na různých pobytech, a to třeba i na krátkou dobu v podobě fit víkendu. Nedávno jsem jeden takový příjemný absolvovala s instruktorkou **Karolínou Jarošovou z My fitness life** (snímek vpravo nahoře), která nás na pobytu učila ne-

jen tyto dechové antistresové techniky, ale také jsme měli možnost vyzkoušet širší škálu cvičení jako je power joga, pilates, zdravá zádá a chodidlo, TBW posilování celého těla a podobně. Navíc na takovém víkendu přijdete úplně na jiné myšlenky. Snídani, jakožto nejdůležitější jídlo dne, si máte možnost vybrat formou švédského stolu, oběd i večeři za vás uvaří personál penzionu. A hlavně zde potkáte skupinu dalších lidí, kteří si stejně jako vy na takové místo přišli užít pořádný relax a načerpat nové síly do příštích pracovních dnů.

Pojďme se tedy všichni teď na pár minutek zastavit, zavřít oči a pořádně se nadechnout ať

VELIKONOCE – SVÁTKY JARA KLEPOU NA DVEŘE

Velikonoce jsou svátky, které nemají stanovené přesné datum, patří mezi takzvané pohyblivé svátky a řadíme je mezi nejvýznamnější křesťanské svátky. Jedná se o oslavy smrti a následného vzkříšení Ježíše Krista a tyto oslavy jsou spojeny s dodržováním křesťanských tradic. Termín určení oslav Velikonoc se odvíjí od křesťanského kalendáře a vychází na první neděli po prvním jarním úplňku.

Letos první jarní úplňk vychází na 21. března a svátky začínají **Květnou nedělí** (24. 3. 2024), kdy máme možnost si natrhat kočky, které mají zaručit štěstí, zdraví a bohatou úrodu. Pro věřící pak vede procházka z přírody do kostela, kde si kočky nechají posvětit (ovšem pozor na poměrně vysoké pokuty, pokud nemáte povolení ke sběru částecí rozvítých pupenů vrby živý v Květnou neděli a deset dní svátku předcházejících, jak stanovuje zákon č. 114/1992 Sb.).

Následuje **Škaredá středa**, kdy se připravovalo chutné jídlo, které nebylo hezké na pohled. Například je možné upéct bramboráky, které následně na talíři trháme, aby na pohled jídlo vůbec nebylo hezké. Podle historie je středa den, kdy Jidáš zradil Ježíše. Prý není dobré se tento den mračit, špatná nálada by vám pak mohla vydržet celý rok – proto „škaredá“.

Dalším svátečním dnem je **Zelený čtvrtek**. Název je prý odvozen z německého Grein-donnerstag, což znamená původně „Lkavý čtvrtek“, ale zkomolením vznikl „Zelený čtvrtek“. Večer je v kostele mše na památku Veče-

ře Páně. V tento den chodí chlapci po vesnici s dřevěnými klapačkami nebo řehtačkami. V tento den se pečou jídáše, pečivo stočené do provazu, které se podává ráno a má zajistit ochranu a zdraví.

Velký pátek je křesťanský svátek připomínající ukřižování Ježíše Krista a jeho smrt na Kalvárii. Velký pátek je největším půstem v roce, k obědu si můžete dát typické jídlo – zelnáčku s bramborami, rybu nebo jídlo ve tvaru ryby. V tento den se otevírá země, takže můžete hledat ukryté poklady. Velká moc se připisovala koupelím, kdy ještě před svítáním lidé vycházeli k potůčkům, aby si zajistili pevné zdraví po celý rok.

Bílá sobota neboli Svatá, Světlá či Světelná má rovněž své nezaměnitelné kouzlo. Podle tradice by se na Bílou sobotu měly péct mazance a beránci, barvit velikonoční vajíčka a rovněž plést pomlázku, na které se uváže bílá stuha. V tento den se lidé též oblékali do nového či slavnostního oblečení a převlékaly se peřiny. Západem slunce na Bílou sobotu končí doba půstu a nastává doba hojnosti.

Vrcholem celého týdne je **Boží hod velikonoční** – svátek Zmrtvýchvstání Páně, jedná se o největší svátek liturgického roku. O nedělní bohoslužbě se světilo jídlo přinesené do kostela a každý, kdo v tento den navštívil stavení, musel dostat kousek posvěceného jídla. Tento den se nese ve znamení štědrosti a pohostinnosti. Na stole nechybělo drůbeží nebo jehněčí maso a podával se sladký be-ránek. Věřilo se, že měl zbloudilým v lese po-

moci při hledání cesty domů.

Velikonoční pondělí neboli Červené pondělí podle nejčastější barvy vajíček značící červenou barvu krve se nese v duchu radosti z „vykoupení“.

V našem prostředí je tento den spojen s nej-různějšími tradicemi a zvyklostmi, které lze zařadit k přechodovým rituálům končící zimy a nastávajícího jara. K nejznámější tradici patří chůze chlapců – koledníků po vesnici s pomlázkou z vrbového proutí, která má děvčata po jejím sňatí „omladit“. Na oplátku chlapci dostávají od děvčat barevná vajíčka.

Přestože jsou velikonoční svátky především křesťanské, v dnešní době je slavíme spíše jako svátky jara. Těšíme se na nastávající období růstu a barevnost květů spojenou s hojností slunečního svitu, který má tak blahodárné účinky na naše zdraví.

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Eva Fuxová – EŽ Praha

Bc. Jaroslav Petržílka – Wagon Lostr

Jana Blažková – OHLA ŽS Ředitelství

Eliška Popelová – OHLA ŽS TAPS Brno

Rudolf Rozbořil – AZ Servis